

THỰC HÀNH ESG TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN XUẤT NHẬP KHẨU VIỆT NAM

Phan Minh Hoàng¹, Trần Thị Hiền²

TÓM TẮT

Nghiên cứu sử dụng phương pháp tổng hợp, phân tích định tính dữ liệu sơ cấp và thứ cấp để tìm hiểu thực trạng thực hành ESG tại Eximbank. Kết quả cho thấy Eximbank đã bước đầu tích hợp ESG vào quản trị thông qua việc xây dựng Hệ thống quản lý môi trường và xã hội, phát triển tín dụng xanh và hoàn thiện cơ chế quản trị rủi ro theo thông lệ quốc tế. Còn một số hạn chế như chưa gắn chỉ số công bố với KPI, chưa có bộ phận chuyên trách cũng như khung tương tác với các bên liên quan về phát triển bền vững. Tác giả đề xuất các giải pháp nhằm hoàn thiện hệ thống quản trị ESG, chuẩn hóa công bố thông tin để nâng cao hiệu quả triển khai ESG tại Eximbank trong giai đoạn tới.

Từ khóa: Thực hành ESG, khung ESG, ngân hàng, mô hình môi trường - xã hội - quản trị.

DOI: <https://doi.org/10.70117/hdujs.3030-4687.88.06.2026.1140>

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Khung môi trường - xã hội - quản trị (ESG) không còn là một lựa chọn mang tính hình ảnh mà đang trở thành chuẩn mực mới để đánh giá năng lực quản trị, đo lường rủi ro và sức cạnh tranh dài hạn của các ngân hàng thương mại Việt Nam. Xu hướng này được thúc đẩy rõ nét qua các văn bản của Ngân hàng Nhà nước về tín dụng xanh, phát triển ngân hàng xanh và quản lý rủi ro môi trường trong hoạt động cấp tín dụng - từ Chỉ thị 03/CT-NHNN (24/3/2015) đến Quyết định 1604/QĐ-NHNN (07/8/2018), Thông tư 17/2022/TT-NHNN (23/12/2022) và kế hoạch hành động giai đoạn mới theo Quyết định 1408/QĐ-NHNN (26/7/2023). Song song đó, yêu cầu công bố thông tin phát triển bền vững đối với doanh nghiệp niêm yết cũng tạo thêm áp lực minh bạch, khiến ESG dần dịch chuyển từ áp dụng tự nguyện sang “kỷ luật thị trường” theo thông lệ Quốc tế.

ESG ngày càng trở thành yêu cầu gần như bắt buộc đối với doanh nghiệp xuất khẩu; điển hình là CBAM của EU đòi hỏi minh bạch phát thải carbon trong chuỗi sản xuất. Từ đó, nhu cầu đầu tư công nghệ sạch và năng lượng tái tạo tăng mạnh, kéo theo nhu cầu cấp thiết về nguồn vốn xanh - mở ra cơ hội để ngân hàng vừa mở rộng danh mục tín dụng xanh, vừa đóng vai trò tư vấn đồng hành cùng doanh nghiệp trong hành trình chuyển đổi. Theo Standard Chartered (2026), khoảng trống đầu tư hàng năm (investment gap) là khoảng 4.000 tỷ USD mà phần lớn ở các thị trường đang phát triển, khiến cho khó hiện thực hóa các mục

¹ Ngân hàng TMCP Xuất nhập khẩu Việt Nam

² Viện Quản trị kinh doanh, Trường Đại học Kinh tế - Đại học Quốc gia Hà Nội; Email: tranhienftu@gmail.com

tiêu phát triển bền vững. Nguồn tài chính công là không đủ, do đó các ngân hàng đóng vai trò rất quan trọng để thúc đẩy nền kinh tế thích ứng biến đổi khí hậu (Lê Thanh Tâm và Lê Mai Anh, 2024). Thực hành ESG tốt không chỉ là trách nhiệm mà còn là cơ hội kinh doanh cho các ngân hàng thương mại.

Eximbank là trường hợp đáng chú ý khi bắt đầu tích hợp ESG vào vận hành và quản trị rủi ro, đồng thời định hướng gắn với tham chiếu GRI để tăng minh bạch công bố thông tin. Bài viết phân tích thực trạng thực hành ESG tại Eximbank và đề xuất các giải pháp nhằm hoàn thiện và nâng cao hiệu quả triển khai.

2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Nghiên cứu dùng dữ liệu thứ cấp từ các bài báo khoa học, các báo cáo, tài liệu của tổ chức, văn bản pháp quy. Tác giả thu thập dữ liệu sơ cấp từ Eximbank mà được ngân hàng cho phép công bố. Tác giả tổng hợp dữ liệu thứ cấp và sơ cấp, phân tích dữ liệu và xử lý thông tin để nhận xét thực trạng thực hành ESG, nhận diện các kết quả đạt được và những hạn chế trong các năm gần đây, đề xuất giải pháp nhằm hoàn thiện công tác ESG tại Eximbank.

3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN

3.1. Thực trạng thực hành ESG tại Eximbank

3.1.1. Tổng quan và quy trình thực hành ESG

Eximbank là một trường hợp đáng chú ý khi bắt đầu đặt ESG trong mạch vận hành và quản trị rủi ro. Ngân hàng thể hiện định hướng gắn với các Mục tiêu Phát triển Bền vững (SDGs) của Liên Hợp Quốc và tiếp cận nguyên tắc báo cáo theo GRI nhằm tăng tính minh bạch và độ tin cậy của công bố bền vững. Quy trình phát triển bền vững của Eximbank được chia làm 4 bước: (1) Thiết lập các mục tiêu và hướng đi chiến lược cho phát triển bền vững, (2) Tạo và hoàn thiện các kế hoạch hành động có cơ chế giám sát, (3) Thực hiện các kế hoạch và báo cáo tiến độ và kết quả, (4) Thiết lập quy trình để quản lý và đánh giá hiệu quả các nỗ lực phát triển bền vững. Đáng kể, Eximbank đã hoàn thiện và sử dụng chính sách “Hệ thống môi trường và xã hội tại Eximbank” với hỗ trợ của ADB, đồng thời xây dựng Hệ thống Quản lý Môi trường và Xã hội (ESMS) để giảm thiểu rủi ro trong các sản phẩm tài trợ thương mại.

3.1.2. Tiêu chí môi trường (E)

Trong thị trường vốn xanh, Eximbank luôn kiểm soát an toàn và bền vững khi tài trợ dự án. Các dự án phải đáp ứng các tiêu chuẩn quốc tế và trong nước về bảo vệ môi trường, tiết kiệm năng lượng và tài nguyên. Tín dụng xanh là trọng tâm trong tiêu chí môi trường của Eximbank. Ngân hàng thường bổ sung vào hợp đồng vay vốn các cam kết của khách hàng về quản lý rủi ro môi trường - xã hội, kế hoạch hành động và thời gian thực hiện để giảm thiểu rủi ro trước hoặc sau giải ngân, đồng thời quy định các hành động nhằm giới hạn trách nhiệm của Ngân hàng liên quan đến tác động môi trường - xã hội từ giao dịch. Tại Đại hội đồng cổ đông thường niên 2025, Eximbank đặt mục tiêu tăng tỷ lệ tín dụng xanh trong danh mục từ 5-7%. Ngân hàng cũng tham gia các cơ chế hợp tác quốc tế trong tài trợ thương mại, trong đó ADB đã nâng hạn mức tài trợ thương mại cho Eximbank lên 115 triệu USD vào tháng 11/2024, hỗ

trợ các giải pháp gồm tài trợ xuất nhập khẩu, thư tín dụng và tài trợ thương mại xanh. Năm 2025, Eximbank ra mắt sản phẩm E-Fast Green, giải pháp tài chính xanh dành cho doanh nghiệp vừa và nhỏ. Bên cạnh đó, Ngân hàng thúc đẩy mô hình “ngân hàng xanh” thông qua giảm thủ tục giấy bằng sản phẩm công nghệ, hợp trực tuyến, quản lý tài liệu online, truyền thông tiết kiệm vật tư và hạn chế đồ nhựa dùng một lần. Trong 4 năm gần đây, Eximbank không ghi nhận khoản phạt vi phạm môi trường nào. Ngày 02/02/2026, Eximbank khởi động “Chương trình hỗ trợ nâng cao năng lực ngân hàng xanh” trong khuôn khổ hỗ trợ kỹ thuật TA10094-VIE do ADB tài trợ từ Quỹ Nhật Bản, với PwC Việt Nam là đơn vị tư vấn. Chương trình nhằm đánh giá hiện trạng tài chính xanh, xác định khoảng cách so với thông lệ quốc tế và đề xuất kế hoạch hành động để củng cố quản trị rủi ro, hoàn thiện khung quản lý môi trường - xã hội, cải tiến quy trình nghiệp vụ, qua đó thể hiện cam kết tích hợp phát triển bền vững vào hoạt động kinh doanh và nâng cao năng lực cạnh tranh trong xu hướng tăng trưởng phát thải thấp.

3.1.3. Tiêu chí xã hội (S)

Tính đến 31/12/2024, Eximbank có 6.366 lao động thu nhập bình quân 23,6 triệu đồng/người/tháng, cùng chế độ phúc lợi và chính sách vay ưu đãi cho cán bộ nhân viên. Công đoàn có 50 công đoàn thành viên, 6.153 công đoàn viên và 100% nhân sự có hợp đồng lao động tham gia, kèm hoạt động chăm lo định kỳ. Ngân hàng cũng đẩy mạnh đào tạo về phát triển bền vững, tăng trưởng xanh, tín dụng xanh. Đầu 2026, Eximbank được vinh danh Top 10 nơi làm việc tốt nhất ngành, Top 50 nhà tuyển dụng được yêu thích và Top 500 nhà tuyển dụng hàng đầu. Phát triển nguồn nhân lực không chỉ là nhiệm vụ quản trị, mà là chiến lược dài hạn, nhằm tạo nền tảng vững chắc cho sự phát triển bền vững của ngân hàng, đây là nhiệm vụ đặc biệt trong bối cảnh ngành tài chính - ngân hàng đang diễn ra số hóa mạnh mẽ và theo chuẩn mực quản trị hiện đại. Về cộng đồng, ngân hàng cho biết năm 2024 đã chi hơn 38,121 tỷ đồng cho an sinh xã hội, hợp tác với nhiều trường đại học và tiếp tục truyền thông các hoạt động giáo dục - học bổng trong năm 2025.

3.1.4. Tiêu chí quản trị (G)

Ở khía cạnh quản trị và hệ thống kiểm soát, Eximbank vận hành theo nguyên tắc “ba tuyến phòng thủ” theo quy định của Ngân hàng Nhà nước, duy trì các hội đồng/ủy ban trực thuộc HĐQT để tham mưu và giám sát các mảng rủi ro, nhân sự, công nghệ..., đồng thời thực hiện báo cáo và công bố thông tin quản trị định kỳ (6 tháng và cuối năm). Tại tài liệu Đại hội đồng cổ đông 2024, ngân hàng nêu HĐQT năm 2024 đã tổ chức 14 cuộc họp và 242 lần lấy ý kiến bằng văn bản, phản ánh cường độ điều hành/giám sát cao trong giai đoạn tái cấu trúc. Eximbank cũng triển khai phòng chống rửa tiền từ sớm, sử dụng World-Check (Refinitiv) và tổ chức hơn 10 khóa đào tạo cho trên 1.500 cán bộ nhân viên trong năm 2024-2025. Năm 2025, ngân hàng được S&P Global Ratings nâng xếp hạng tín nhiệm lên BB- với triển vọng ổn định, cao hơn mức bình quân B+ của ngành ngân hàng Việt Nam, và đồng thời chuẩn bị điều kiện, nâng chất lượng dữ liệu để hướng tới Basel II nâng cao/Basel III theo chủ trương. Về công nghệ và bảo mật, Eximbank ghi nhận kết quả chuyển đổi số với giải thưởng từ NAPAS, tiếp tục duy trì các chuẩn ISO 27001 và PCI DSS, đồng thời đạt giải khuyến khích DF Cyber Defense do Ngân hàng Nhà nước tổ chức thể hiện định hướng tăng cường quản trị rủi ro công nghệ và bảo vệ dữ liệu trong ngân hàng số.

Bảng 1. Kết quả tổng hợp số liệu ESG theo từng tiêu chí giai đoạn 2022 - 2024

STT	Tiêu chí	2022	2023	2024
<i>Tổng quát</i>				
1	Quy trình phát triển bền vững	Chưa có	4 bước	4 bước
2	Hiện diện mục Phát triển bền vững trong Báo cáo thường niên	Chương nhỏ trong mục lớn	Mục lớn	Mục lớn
3	Tiếp cận báo cáo theo GRI	Chưa áp dụng	Đã áp dụng	Đã áp dụng
4	Định hướng theo SDGs	Chưa áp dụng	Đã áp dụng	Đã áp dụng
<i>Môi trường (Environmental)</i>				
5	Khoản phạt về môi trường	Không	Không	Không
6	Tỷ lệ tín dụng xanh	Không đề cập	Bắt đầu xây dựng tín dụng xanh	Tiến đến 5 - 7% trong danh mục
7	Sản phẩm xanh	Không đề cập	Không đề cập	E-Fast Green
<i>Xã hội (Social)</i>				
8	Thu nhập bình quân	30 triệu VND	19,7 triệu VND	23,6 triệu VND
9	Nhân sự	5.572 người	6.234 người	6.366 người
10	Tiền đóng góp an sinh xã hội	Hơn 2 tỷ VND	Hơn 17.5 tỷ VND	Hơn 38 tỷ VND
11	Tỷ lệ nam/nữ	40,40%/59,60%	41,82%/58,18%	42,08%/57,92%
12	Học vấn từ đại học trở lên	84,70%	85,10%	85,69%
13	Tài trợ hoạt động phát triển nhân tài	Không đề cập	Tài trợ học bổng, liên kết nhiều trường ĐH	Tài trợ học bổng, liên kết nhiều trường ĐH
<i>Quản trị (Governance)</i>				
14	Hoạt động Hội đồng quản trị	Không đề cập	21 cuộc họp, 243 lần lấy ý kiến	14 cuộc họp, 242 lần lấy ý kiến
15	Tín nhiệm quốc tế (S&P Global)	B+	B+	BB-
16	Cơ chế tài trợ thương mại (ADB)	31,5 triệu USD	75 triệu USD	115 triệu USD
17	ICAAP	Không đề cập	Basel II	Basel II
18	Định hướng ứng dụng công nghệ thông tin	Chưa đưa vào định hướng	Đưa vào mục tiêu chủ yếu	Đưa vào mục tiêu phát triển bền vững

Nguồn: Tác giả tổng hợp từ Báo cáo thường niên 2022, 2023, 2024 của Eximbank

3.2. Những mặt đạt được và chưa đạt được trong thực hành ESG tại Eximbank

3.2.1. Những mặt đã đạt được

Eximbank đã đạt được những bước tiến quan trọng trong việc chuyển hóa ESG từ định hướng sang triển khai thực tiễn. Số liệu về ESG trong Báo cáo thường niên của Eximbank

đều tăng trưởng theo từng năm. Ngân hàng đã bước đầu xây dựng nền tảng quản trị bền vững thông qua việc thiết lập quy trình ESG, tích hợp yếu tố môi trường - xã hội vào hệ thống quản trị rủi ro và áp dụng ESMS trong hoạt động cấp tín dụng. Ở khía cạnh E, Eximbank đã định hình danh mục tín dụng xanh, phát triển sản phẩm tài chính xanh và duy trì tuân thủ tốt các quy định về môi trường. Về khía cạnh S, ngân hàng thể hiện trách nhiệm rõ nét thông qua chính sách nhân sự ổn định, thu nhập cải thiện và đóng góp ngày càng tăng cho an sinh xã hội. Về khía cạnh G, quản trị được củng cố với cơ chế “ba tuyến phòng thủ”, tăng cường minh bạch thông tin, nâng cao xếp hạng tín nhiệm quốc tế và đẩy mạnh ứng dụng công nghệ. Eximbank đã bắt đầu tích hợp ESG vào hệ thống thông qua xây dựng ESMS và lồng ghép đánh giá rủi ro môi trường-xã hội trong cấp tín dụng/tài trợ thương mại. Những kết quả này cho thấy Eximbank đang đi theo hướng tiếp cận ESG có chủ đích, hệ thống, lộ trình từng bước tiệm cận thông lệ quốc tế.

Song song, định hướng “ngân hàng không giấy” cho thấy ngân hàng tận dụng ESG như cơ hội kinh doanh, vừa giảm tiêu hao tài nguyên vừa nâng trải nghiệm khách hàng. Eximbank cũng tập trung dòng vốn xanh vào tín dụng xanh và thư tín dụng xanh thay vì dàn trải giúp ngân hàng chủ động thích ứng tốt hơn khi khuôn khổ pháp lý thay đổi.

3.2.2. Những mặt hạn chế

Dù Eximbank đã có sự chuẩn bị tương đối sớm cho định hướng phát triển bền vững, thực hành ESG của ngân hàng vẫn còn một số điểm cần hoàn thiện. Ngân hàng có tham chiếu tiêu chuẩn GRI nhưng chưa nêu rõ phiên bản áp dụng và các chỉ số công bố cụ thể, khiến mức độ tuân thủ khó được đối chiếu. Báo cáo phát triển bền vững hiện vẫn lồng ghép trong báo cáo thường niên, chưa tách thành báo cáo độc lập, nên chiều sâu và tính hệ thống của nội dung ESG còn hạn chế. Cơ cấu các ủy ban trực thuộc HĐQT chưa thể hiện rõ ủy ban hoặc ban chỉ đạo chuyên trách phát triển bền vững, dẫn đến nguy cơ phân tán trách nhiệm và thiếu cơ chế giám sát nhất quán. Dù ngân hàng có đề cập định hướng đồng hành với các Mục tiêu SDGs, báo cáo chưa xác định rõ SDG ưu tiên, hoạt động gắn với từng mục tiêu và KPI đo lường đóng góp tương ứng. Bên cạnh đó, Eximbank chưa thể hiện rõ mối liên hệ giữa các vấn đề nội tại và kỳ vọng của các bên liên quan để xác định thứ tự ưu tiên các vấn đề trọng yếu. Khung tương tác với các bên liên quan theo tinh thần GRI còn thiếu tính hệ thống, chưa công bố rõ nhóm bên liên quan trọng yếu, kênh và tần suất tương tác, nội dung đối thoại, cũng như cơ chế phản hồi và cập nhật chính sách, sản phẩm. Điều này làm giảm tính thuyết phục của việc xác định chủ đề trọng yếu và khiến các cam kết xanh/bền vững khó được kiểm chứng bằng bằng chứng quản trị rõ ràng. Về E, thông tin chi tiết về gói vay sản phẩm E-Fast Green vẫn chưa dễ tiếp cận; các nội dung truyền thông trên mạng xã hội và website còn chung chung, chưa nêu tiêu chí cụ thể để một khoản vay được xem là “Green”. Các yếu tố môi trường chủ yếu mới dừng ở mô tả giải pháp, chưa được chuyển hóa thành KPI định lượng để đánh giá xu hướng cải thiện. Về S, Eximbank còn hạn chế do chưa công bố một số KPI nhân sự then chốt như tỷ lệ tuyển mới/nghi việc, cơ cấu nhân sự theo vùng hoặc đơn vị. Việc thiếu biểu đồ so sánh xu hướng theo thời gian cũng khiến người đọc khó đánh giá mức độ tăng trưởng, biến động và hiệu quả của các chính sách nhân sự một cách trực quan.

3.3. Khuyến nghị giải pháp hoàn thiện công tác thực hành ESG tại Eximbank

Một là, Eximbank nên thành lập Ban chỉ đạo Phát triển bền vững để thống nhất tầm nhìn, kế hoạch và điều phối triển khai toàn hàng. Ban chỉ đạo cần có thành viên HĐQT/BĐH để bảo đảm giám sát và do lãnh đạo điều hành (TGD/Phó TGD phụ trách) làm Trưởng ban; thành phần gồm các khối then chốt và một văn phòng làm đầu mối dữ liệu, điều phối. Đây là bước nền để chuyển ESG từ “công bố” sang “năng lực quản trị”.

Hai là, Eximbank cần chuẩn hóa và thu hẹp có chủ đích hệ thống chỉ số ESG đang theo dõi, bằng cách rà soát toàn bộ các chỉ tiêu hiện có, loại bỏ trùng lặp và chốt một bộ chỉ số ưu tiên theo GRI mà ngân hàng cam kết theo đuổi trong trung hạn. Thay vì triển khai dàn trải quá nhiều mục tiêu cùng lúc, ngân hàng nên lựa chọn một số chỉ số (disclosures) GRI cốt lõi gắn trực tiếp với các vấn đề trọng yếu và năng lực dữ liệu hiện hữu; xác định rõ ranh giới đo lường, chủ sở hữu dữ liệu, phương pháp tính và đường cơ sở, từ đó đặt mục tiêu theo năm và cơ chế kiểm soát chất lượng dữ liệu, giúp báo cáo ESG có tính so sánh qua thời gian, tăng khả năng kiểm chứng và phục vụ quản trị thực chất, thay vì chỉ dừng ở mô tả hoạt động.

Ba là, Eximbank cần thiết lập quy trình đánh giá trọng yếu và khung tương tác bên liên quan theo GRI làm nền cho chương trình ESG. Cụ thể: (i) lập bản đồ các bên liên quan trọng yếu và mức độ ảnh hưởng/phụ thuộc; (ii) triển khai đánh giá trọng yếu theo hướng double materiality: thu thập kỳ vọng của các bên liên quan đồng thời đối chiếu với rủi ro/cơ hội tài chính của ngân hàng, xây dựng ma trận trọng yếu và chốt danh mục chủ đề ưu tiên theo từng giai đoạn; (iii) xây kế hoạch tương tác (kênh, tần suất, nội dung, đơn vị phụ trách) kèm cơ chế “đóng vòng phản hồi” từ tiếp nhận-phân tích-điều chỉnh chính sách/sản phẩm-công bố lại. Đầu ra chuẩn hóa để báo cáo GRI gồm: danh sách bên liên quan, bảng tương tác, ma trận trọng yếu, lộ trình ưu tiên và KPI tối thiểu (tỷ lệ phản hồi, thời gian xử lý, số điều chỉnh từ phản hồi).

Bốn là, Eximbank nên dùng Quyết định 21/2025/QĐ-TTg làm chuẩn tham chiếu để xây khung dự án xanh/tín dụng xanh, giúp phân định “xanh” theo tiêu chí rõ ràng thay vì mô tả định tính. Theo hướng chuẩn hóa - tích hợp - đo lường, ngân hàng cần: xây taxonomy xanh & danh mục loại trừ bám Quyết định 21; quy định hồ sơ thẩm định/xác nhận nhằm giảm rủi ro “tẩy xanh”; gắn nhãn taxonomy vào quy trình tín dụng/ESMS kèm giám sát sau giải ngân và báo cáo định kỳ; từ dữ liệu này công bố KPI tối thiểu như tỷ trọng dư nợ xanh, cơ cấu theo lĩnh vực để quản lý lộ trình tăng trưởng xanh có thể kiểm chứng.

Năm là, Eximbank cần xây dựng Báo cáo Phát triển bền vững độc lập theo chuẩn mực quốc tế, có dữ liệu kiểm chứng, thay vì chỉ lồng ghép trong Báo cáo thường niên. Ngân hàng nên xác định rõ mục tiêu người đọc, phạm vi/ranh giới báo cáo và cách áp dụng GRI (ưu tiên mức Core) kèm GRI Content Index để đối chiếu minh bạch, đồng thời công bố cam kết và lộ trình 12-36 tháng theo dõi tiến bộ. Cần thiết lập quản trị dữ liệu và lưu vết bằng chứng, cân nhắc đảm bảo độc lập một số chỉ tiêu trọng yếu để tăng độ tin cậy với nhà đầu tư và đối tác.

Sáu là, Eximbank nên tham gia các hệ thống xếp hạng/đánh giá độc lập uy tín (ví dụ: Moody's, Fitch Ratings hoặc VNSI) như một công cụ tăng tín nhiệm và lợi thế cạnh tranh bền vững. Các đánh giá bên thứ ba giúp ngân hàng có một “chuẩn tham chiếu” để so sánh

với thị trường, củng cố niềm tin của nhà đầu tư/đối tác, đồng thời tạo áp lực tích cực để chuẩn hóa dữ liệu và quy trình quản trị theo thông lệ quốc tế (thay vì chỉ công bố mô tả), ngoài ra tạo lợi thế thu hút tiền trên thị trường vốn cho doanh nghiệp.

4. KẾT LUẬN

Trong bối cảnh ESG trở thành chuẩn mực mới, ngân hàng cần vượt ra khỏi vai trò cấp vốn và tư vấn tài chính truyền thống để chủ động điều hướng dòng vốn xanh và đồng hành cùng khách hàng trong quá trình chuyển đổi. Với vị thế là trung gian phân bổ nguồn lực của nền kinh tế, ngân hàng có thể tác động đáng kể đến tốc độ hiện thực hóa các mục tiêu bền vững tại Việt Nam và khu vực. Đối với Eximbank - ngân hàng có lợi thế trong lĩnh vực xuất nhập khẩu - cơ hội càng nổi bật khi doanh nghiệp Việt Nam ngày càng chịu áp lực tuân thủ ESG từ các thị trường như Mỹ và châu Âu; nếu không đáp ứng, rủi ro bị loại khỏi chuỗi cung ứng và mất đơn hàng là rõ ràng. Do đó, Eximbank có thể phát triển các dịch vụ tư vấn ESG/tăng trưởng xanh, đặc biệt cho nhóm doanh nghiệp nhỏ và vừa còn thiếu nguồn lực chuyên môn, qua đó tạo “lợi ích kép”: hỗ trợ doanh nghiệp nâng năng lực đáp ứng thị trường, đồng thời giúp ngân hàng mở rộng nguồn thu dịch vụ, hiểu sâu hơn rủi ro vận hành của khách hàng và nâng cao chất lượng thẩm định cũng như quản trị rủi ro tín dụng.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Chính phủ (2025), QĐ Số: 21/2025/QĐ-TTg, <https://datafiles.chinhphu.vn/cpp/files/vbpq/2025/7/21-ttg.signed.pdf>.
- [2] Eximbank (2022, 2023, 2024, 2025), *Báo cáo thường niên Eximbank*, <https://media.eximbank.com.vn/exim/files/20250416%20-%20EIB%20-%20Bao%20cao%20thuong%20nien%20nam%202024.pdf>.
- [3] Lê Thanh Tâm và Lê Mai Anh (2024), *Tăng cường vai trò của các ngân hàng thương mại trong thích ứng biến đổi khí hậu tại Việt Nam*, Tạp chí Thị trường tài chính tiền tệ, <https://thitruongtaichinhhtiente.vn/tang-cuong-vai-tro-cua-cac-ngan-hang-thuong-mai-trong-thich-ung-bien-doi-khi-hau-tai-viet-nam-64905.html>.
- [4] Ngân hàng nhà nước (2015), *Chỉ thị số 03/03/CT-NHNN ngày 24/3/2015 về thúc đẩy tăng trưởng tín dụng xanh và quản lý rủi ro môi trường và xã hội trong hoạt động cấp tín dụng*, <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Tien-te-Ngan-hang/Chi-thi-03-CT-NHNN-2015-tang-truong-tin-dung-xanh-quan-ly-rui-ro-moi-truong-xa-hoi-trong-hoat-dong-cap-tin-dung-269326.aspx>.
- [5] Ngân hàng nhà nước (2018), *QĐ số: 1604/QĐ-NHNN*, <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Tien-te-Ngan-hang/Quy-dinh-1604-QD-NHNN-2018-phe-duyet-De-an-phat-trien-ngan-hang-xanh-tai-Viet-Nam-411378.aspx>.
- [6] Ngân hàng nhà nước (2022), *Thông tư số 17/2022/TT-NHNN ngày 23/12/2022 Hướng dẫn thực hiện quản lý rủi ro về môi trường trong hoạt động cấp tín dụng của tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài*, <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Tien-te-Ngan-hang/Thong-tu-17-2022-TT-NHNN-huong-dan-quan-ly-rui-ro-moi-truong-hoat-dong-cap-tin-dung-547808.aspx>.

- [7] Ngân hàng nhà nước (2023), *Quyết định số 1408/QĐ-NHNN ngày 26/7/2023 Về việc ban hành kế hoạch hành động của ngành ngân hàng thực hiện chiến lược quốc gia về tăng trưởng xanh giai đoạn 2021-2030 và đề án về những nhiệm vụ, giải pháp triển khai kết quả hội nghị lần thứ 26 các bên tham gia công ước khung của liên hợp quốc về biến đổi khí hậu*, <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Tai-nguyen-Moi-truong/Quyết-dinh-1408-QĐ-NHNN-2023-Ke-hoach-hanh-dong-nganh-ngan-hang-tang-truong-xanh-2021-2030-574294.aspx>.
- [8] PwC(2025), *Báo cáo Khảo sát tiến trình thực hành ESG năm 2025*, <https://www.pwc.com/vn/vn/publications/2025/esg-progress-tracker-2025.pdf>.
- [9] Standard Chartered (2026), *Connecting capital to where it's needed most*, <https://www.sc.com/en/news/corporate-investment-banking/connecting-capital-to-where-its-needed-most/>

ESG PRACTICES AT VIETNAM EXPORT IMPORT COMMERCIAL JOINT STOCK BANK

Phan Minh Hoang, Tran Thi Hien

ABSTRACT

This study analyzes primary and secondary data to understand the current state of ESG practices at Eximbank. The study finds that Eximbank has initially integrated ESG into governance through the development of an Environmental and Social Management System, the development of green credit, and the improvement of risk management mechanisms in accordance with international best practices. However, there is a lack of linking published indicators to KPIs, the absence of a dedicated department, and the lack of a framework for interaction with stakeholders regarding sustainable development. The author proposes solutions to improve the ESG governance system and standardize information disclosure to enhance the effectiveness of ESG implementation at Eximbank for the coming years.

Keywords: ESG practice, ESG framework, bank, environmental-social-governance model.

* Ngày nộp bài: 19/1/2026; Ngày gửi phản biện: 12/3/2026; Ngày duyệt đăng: 30/6/2026